

Vergaderjaar 2018–2019

32 429

G-20

Nr. 11

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 18 december 2018

Op 30 november en 1 december jl. vond in Buenos Aires de jaarlijkse G20-top plaats waaraan Nederland, op uitnodiging van het Argentijnse G20-Voorzitterschap, heeft deelgenomen. Tijdens de top werd Nederland vertegenwoordigd door de Minister-President en de Minister van Financiën. Hare Majesteit de Koningin was in haar hoedanigheid van Speciaal Pleitbezorger van de VN Secretaris-Generaal voor inclusieve financiering voor ontwikkeling aanwezig. Voorafgaand aan de top was zij gastvrouw van het G20 side event «*The Role of Finance for Women's Economic Empowerment*».

De Nederlandse inzet met betrekking tot de G20-agenda en de G20-top ging uw Kamer eerder toe (Kamerstuk 32 429, nrs. 8 en nr. 10). In deze brief wordt uw Kamer, mede namens de Minister-President, geïnformeerd over de uitkomsten van de G20-top.

Argentinië heeft voor «*Building consensus for fair and sustainable development*» gekozen als motto voor zijn voorzitterschap. Dit was dan ook de rode draad tijdens de bijeenkomst van leiders op 30 november en 1 december, waar in verschillende inhoudelijke sessies van gedachten is gewisseld over thema's als de mondiale economie en de toekomst van werk, handel, duurzame ontwikkeling en klimaat, energie, infrastructuur en voedselzekerheid. De drie hoofdprioriteiten van het Argentijnse voorzitterschap – toekomst van werk, financiering van infrastructuur en duurzame voedselzekerheid – vormden de basis voor de discussies. Evenals het streven van het Argentijnse voorzitterschap om *gendermainstreaming* over de volle breedte van de G20-agenda te bevorderen om structurele ongelijkheid tegen te gaan en duurzame ontwikkeling tot stand te brengen. Op verzoek van het voorzitterschap heeft de Minister-President namens Nederland tijdens twee van de leiderssessies geïnterviewd. De Minister-President heeft daarbij tijdens de sessie «*Building Consensus*» gepleit voor het belang van multilateralisme en een op een regels gebaseerde internationale orde, ook voor internationale handel. Tijdens de sessie «*Embracing the Opportunities*» heeft de Minister-

President gesproken over de kwaliteit van infrastructuur mede in het licht van klimaatverandering en de noodzaak tot (internationale) samenwerking.

In de aanloop naar en tijdens de top is gebleken dat de vertegenwoordigers van de belangrijkste economieën ter wereld, waaronder Nederland, het streven naar eerlijke en duurzame ontwikkeling delen. De G20 vervult als overlegforum een nuttige rol in het bespreken van de verschillende perspectieven die de grote mondiale spelers hierbij hebben. Dit gold bij deze G20-top met name ten aanzien van thema's als handel, migratie, klimaat en staal.

Voor Nederland is de handhaving van een wereldwijd en op duidelijke regels gebaseerd handelssysteem, waarin de WTO een centrale rol speelt en protectionisme wordt tegengegaan, van groot belang. Ook acht het kabinet het van belang dat de G20 in gesprek blijft over de situatie op de mondiale staalmarkt. Daarnaast is het voor Nederland belangrijk dat G20-leden hun verantwoordelijkheid nemen met betrekking tot het aanpakken van de oorzaken van gedwongen migratie en het reguleren van migratiestromen. Datzelfde geldt voor een blijvend commitment van de G20-leden ten aanzien van het Klimaatakkoord van Parijs en de gezamenlijke doelen om onze energiehuishouding te verduurzamen. In dat licht is het kabinet verheugd dat de top heeft geresulteerd in overeenstemming over een gezamenlijke verklaring die de volledige breedte van de G20-agenda bestrijkt. Deze (Engelstalige) verklaring, de *G20 Leaders' Declaration*, is bij deze brief gevoegd¹.

Terwijl wereldwijde uitdagingen om een gezamenlijke aanpak vragen, staat internationale samenwerking onder druk. Effectieve multilaterale samenwerking blijft echter essentieel. Het kabinet verwelkomt daarom dat de leden van de G20 zich in de slotverklaring committeren aan samenwerking om de op regels gebaseerde internationale orde te versterken. Wij dragen allemaal verantwoordelijkheid voor het behouden en het verbeteren van het multilateralisme en de instellingen die we in de loop van de jaren gezamenlijk hebben ontwikkeld. De G20 moet daarbij het goede voorbeeld geven.

Terwijl Nederland als open handelsland onder andere baat heeft bij stabiliteit in de wereld en een goed functionerende internationale orde, staat die orde nu onder druk. Het kabinet vindt het positief dat voor het eerst in een slotverklaring van de G20 de leiders overeenstemming bereikten over de nodige hervormingen van de WTO. In het huidige tijdsgewricht waarin de onderhandelingen in de WTO stagneren en de WTO zelf onder druk staat, acht het kabinet het van groot belang dat deze boodschap ook door de G20 wordt uitgedragen.

De G20 heeft nogmaals steun uitgesproken voor het klimaatakkoord van Parijs, waar de VS zich uit hebben teruggetrokken. De timing van die herhaalde steunbetuiging was van belang gelet op de start van COP-24 in Katowice, die in het teken stond van het verwezenlijken van de doelen die in Parijs zijn afgesproken. In de slotverklaring is de positie van de VS, die zich hebben teruggetrokken uit het Klimaatakkoord van Parijs, nogmaals duidelijk gemarkeerd. Wel hebben de VS aangegeven te streven naar economische groei, waarbij het milieu beschermd zal worden. Het kabinet betreurt deze terugtrekking, maar stelt met tevredenheid vast dat de overige G20-leden hun verplichtingen onder het genoemde akkoord onverkort van toepassing achten.

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

In de slotverklaring geven de G20-leden daarnaast onder andere ook aan de voordelen van globalisering beter te willen spreiden en herhalen zij hun commitment aan structurele economische hervormingen en versterking van mondiale waardeketens. Tevens bevestigen ze een aanpak van overcapaciteit in de wereldwijde staalproductie, waarbij zij zich ook committeren aan de implementatie van de aanbevelingen, voortvloeiend uit de ministeriële bijeenkomsten van de *Global Forum on Steel Excess Capacity* (GFSEC) in Berlijn en Parijs. Ook worden stappen aangekondigd richting het scheppen van de juiste voorwaarden voor verdere ontwikkeling van de digitale economie en tegelijkertijd het vertalen van deze ontwikkelingen naar arbeidsmarkt- en onderwijsbeleid.

Verder valt de brede aandacht voor versterking van de positie van vrouwen op. Dit sluit aan bij de Nederlandse inzet voor gendergelijkheid en empowerment van vrouwen en meisjes. Investeren in vrouwen is investeren in ontwikkeling en groei. Positief is ook de blijvende aandacht voor het terugdringen van antibioticaresistentie, waarbij de *One Health* benadering centraal staat (zowel veterinaire als humane sector). Een onderwerp dat onder het Duitse voorzitterschap op de G20-agenda werd geplaatst. Ten aanzien van migratie is afgesproken dat in 2019 bezien zal worden hoe de dialoog over dit thema het beste voortgezet kan worden.

De tekst van de slotverklaring is de uitkomst van een op consensus gericht proces en is dientengevolge een weerslag van verschillende perspectieven en ambitieniveaus van de G20-leden. Dat het kabinet op onderdelen (waaronder handel, staal en klimaat) een ambitieuzere tekst had kunnen steunen, doet niet af aan de meerwaarde van betrokkenheid van Nederland bij de G20 discussies. Het kabinet is daarom verheugd dat ook Japan – in navolging van het Duitse en het Argentijnse Voorzitterschap – Nederland heeft uitgenodigd om in 2019 weer over de volle breedte van de G20 deel te nemen.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
S.A. Blok